

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1858.

Erste Abtheilung.

LI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. December 1858.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

d l a

Okręgu Administracyjnego Krakowskiego.

Rok 1858.

Oddział pierwszy.

Zeszyt LI.

Wydany i rozesłany dnia 21. Grudnia 1858.

213.

Kaiserliche Verordnung vom 16. November 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, LIII. Stück, Nr. 213, ausgegeben am 26. November 1858),

wirksam für Oesterreich unter und ob der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz und Gradiška, Istrien, die Stadt Triest mit ihrem Gebiete, Tirol mit Vorarlberg, Böhmen, Mähren und Schlesien, Galizien und Podomerien mit Anschütz und Zator, Krafau und die Bukowina,

über das gerichtliche Verfahren bei Streitigkeiten aus dem Bestandvertrage überhaupt, dann bei Aufkündigung und Zurückstellung von gepachteten oder gemietheten unbeweglichen oder gesetzlich für unbeweglich erklärten Sachen, dann von Schiffmühlen und anderen auf Schiffen errichteten Bauwerken.

Ueber das gerichtliche Verfahren bei Streitigkeiten aus dem Bestandvertrage überhaupt, dann insbesondere bei Aufkündigung und Zurückstellung von gepachteten oder gemietheten Grundstücken, Gebäuden und anderen unbeweglichen oder gesetzlich für unbeweglich erklärten Sachen, dann von Schiffmühlen und auf Schiffen errichteten anderen Bauwerken, habe Ich nach Vernehmung Meiner Minister und nach Anhörung Meines Reichsrathes verordnet, wie folgt:

§. 1.

Alle Streitigkeiten aus Bestandverträgen, deren gerichtliche Aufkündigung, alle Verhandlungen und sonstigen Verfügungen über Aufkündigung und Zurückstellung von gepachteten oder gemietheten Grundstücken, Gebäuden und anderen unbeweglichen oder gesetzlich für unbeweglich erklärten Sachen, dann von Schiffmühlen und anderen auf Schiffen errichteten Bauwerken gehören ausschließlich, ohne Unterschied der Person, vor das Bezirksgericht, in dessen Bezirk der Bestandgegenstand liegt.

Liegt der Bestandgegenstand in den Bezirken mehrerer Gerichte, so steht, so ferne nicht in dem Vertrage eines dieser Gerichte hiezu bestimmt ist, die Wahl unter diesen dem Kläger, bei Aufkündigungen aber Jenem, welcher aufkündigt, frei.

Die Execution gegen Militärpersonen ist durch die zuständige Militärbehörde, die Zustellung gerichtlicher Verordnungen und die Execution gegen Personen, welche der Gerichtsbarkeit des Obersthofmarschall-Amtes unterstehen, durch letzteres zu bewirken.

§. 2.

Die Aufkündigung eines Bestandvertrages, in soferne sie nach den Anordnungen des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches nothwendig ist, um der stillschweigenden Erneuerung desselben vorzubeugen oder dessen Auflösung zu bewirken, darf

- a) im Falle eines besonderen Uebereinkommens der Parteien über die Frist zur Aufkündigung und Zurückstellung des Bestandgegenstandes in der Regel nur in dieser Frist erfolgen; in Ermanglung eines solchen Uebereinkommens muß
- b) dort, wo durch besondere Ortsgewöhnheit oder darüber erlassene Vorschriften zur Räumung von Bestandgegenständen gewisse Tage des Jahres, mit bestimmten Auf-

Rozporządzenie Cesarskie z dnia 16. Listopada 1858,

(Dziennik Praw Państwa Część LIII, Nr. 213, wydana dnia 26. Listopada 1858),

obowiązujące w Austrii poniżej i powyżej Anizy, Solnogradu, Styryi, Karynty, Krainie, Gorycy i Gradyse, Istrii, mieście Tryeście z jego okręgiem, Tyrolu z Vorarlbergiem, Czechach, Morawii i Szląsku, Galicyi i Łodomeryi z Oświęcimem i Zatorem, w Krakowie i Bukowinie,

względem sądowego postępowania w sporach z kontraktu dzierżawy w ogólności, niemniej w wypowiedzeniu i zwrocie rzeczy wydzierżawionych lub najętych nieruchomości lub prawnie za nieruchomości uznanych, tudzież młynów statkowych i innych na statkach sporządzonych budowli.

Co do postępowania sądowego w sporach z kontraktu dzierżawy w ogólności, a w szczególności w wypowiedzeniu i zwrocie wydzierżawionych lub najętych gruntów, budynków i innych rzeczy nieruchomości, lub prawnie za nieruchomości uznanych, niemniej młynów statkowych i innych na statkach wniesionych budowli, postanowiłem po zasięgnięciu zdania Moich Ministrów i wysłuchaniu Mojej Rady Stanu co następuje:

§. 1.

Wszelkie spory z kontraktów dzierżawy, ich wypowiedzenie sądowe, wszelkie rozprawy i jakiegobądź rozrządzenia, dotyczące wypowiedzenia i zwrotu wydzierżawionych lub zajętych gruntów, budynków i innych rzeczy nieruchomości lub prawnie za nieruchomości uznanych, niemniej młynów statkowych i innych na statkach wzniesionych budowli, należą wyłącznie, bez różnicy osoby, do sądu powiatowego, w którego powiecie znajduje się przedmiot dzierżawy.

Jeżeli przedmiot dzierżawy znajduje się w powiatach kilku sądów, natenczas wybór między temi, o ile w kontrakcie jeden z tychże sądów nie jest ku temu wyznaczony, przysłuży powodowi, w wypowiedzaniu zaś temu, kto wypowiada.

Egzekucya przeciw osobom wojskowym przeprowadzoną być winna przez właściwą władzę wojskową, doreczenie rozporządzeń sądowych i egzekucya przeciw osobom, podlegającym jurysdykcji najwyższego nadwornego urzędu marszałkowskiego przez tenże ostatni.

§. 2.

Wypowiedzenie kontraktu dzierżawy, o ile to jest koniecznym wedle powszechniej księgi ustaw cywilnych dla zapobieżenia dorozumianemu tegoż odnowieniu lub celem rozwiązania kontraktu, nastąpić może

- a) na wypadek szczególnej umowy stron co do terminu wypowiedzenia i zwrotu przedmiotu dzierżawy, w zasadzie nie inaczey tylko w tymże terminie; gdy zaś nie ma takowej umowy, nastąpić winno wypowiedzenie
- b) tam, gdzie przez szczególny zwyczaj miejscowy lub wydane ku temu przepisy, ustanowione są do ustąpienia z przedmiotów dzierżawy pewne dni roku

Kündigungsfristen festgesetzt sind, die Aufkündigung vor Ablauf der dazu festgesetzten Zeit erfolgen;

- c) in allen anderen Fällen müssen Pachtungen wenigstens sechs Monate, Miethen wenigstens drei Monate; Miethen, deren vertragsmäßige Dauer Ein Jahr nicht erreicht, wenigstens vierzehn Tage früher aufgekündigt werden, als der Bestandgegenstand übergeben werden soll.

§. 3.

Bestandverträge können sowohl vom Bestandgeber, als vom Bestandnehmer gerichtlich oder außergerichtlich aufgekündigt werden.

Die von einer Partei wirksam vorgenommene Aufkündigung kann von der anderen Partei gegen den Aufkündigenden selbst in Vollzug gesetzt werden.

§. 4.

Die gerichtliche Aufkündigung kann schriftlich überreicht oder mündlich angebracht werden.

Die schriftliche Eingabe oder das aufgenommene Protokoll muß den Rechtsgrund der Aufkündigung, die Namen, Vornamen und Wohnorte beider Parteien, nebst der Angabe des Gegenstandes des Bestandvertrages und des Zeitpunctes, in welchem dieser endigen soll, enthalten.

Wohnt der Aufkündigende außerhalb des Gerichtsbezirkes, so ist eine in diesem Bezirke wohnende bevollmächtigte Person, welcher die gerichtlichen Verfügungen zuzustellen sind, in dem Gesuche zu benennen.

Aufkündigungen, welche diesen Vorschriften nicht entsprechen, oder bei einem unzuständigen Gerichte angebracht werden, sind von Amtswegen unter Angabe der Gründe zurückzuweisen.

§. 5.

Damit die gerichtliche Aufkündigung für den nächstfolgenden Termin wirksam sei, muß sie vor Ablauf der im §. 2, litt. a, b bestimmten Zeit nicht nur angebracht, sondern auch zugestellt sein.

Aufkündigungen, welche erst nach Ablauf dieser Frist angebracht werden, sind von Amtswegen zurückzuweisen. Vor Beginn der vertragsmäßigen oder gesetzlichen Kündigungsfrist angebrachte Aufkündigungen dürfen aus diesem Grunde allein nicht zurückgewiesen werden.

§. 6.

Ist die Aufkündigung nicht von Amtswegen zurückzuweisen, so ist ein Duplicat des Aufkündigungsgesuches oder eine Abschrift des Protokolles dem Gegner mit dem Auftrage zuzustellen, daß er seine Einwendungen gegen die Aufkündigung, falls er dieselbe bestreiten will, binnen acht Tagen so gewiß schriftlich zu überreichen oder mündlich an-

z oznaczonymi terminami wypowiedzenia, przed upływem czasu, ku temu wyznaczonego;

- c) we wszelkich innych wypadkach wypowiedziane być winny dzierżawy przynajmniej sześć miesięcy, najmy przynajmniej trzy miesiące; najmy, których kontraktowe trwanie nie dosięga jednego roku, przynajmniej czternaście dni przed terminem, w którym przedmiot dzierżawy ma być oddany.

§. 3.

Kontrakty dzierżawy mogą być wypowiedziane tak przez wypuszczającego w najem lub dzierżawę, jako też przez najemnika lub dzierżawcę sądownie lub pozasądownie.

Wypowiedzenie przedsięwzięte skutecznie przez jedną stronę, może być wprowadzone w wykonanie przez drugą stronę przeciw wypowiadającemu.

§. 4.

Wypowiedzenie sądowe może być podaniem piśmiennie lub wzniesioném ustnie.

Podanie piśmienne lub sporządzony protokół zawierać musi prawną przyczynę wypowiedzenia, nazwiska, imiona i mieszkania obu stron wraz z wyszczególnieniem przedmiotu kontraktu dzierżawy i terminu, w którym tenże ma ustać.

Jeżeli wypowiadający mieszka poza okręgiem powiatu sądowego, tedy w podaniu wymienioną być winna mieszkająca w tymże powiecie osoba umocowana, której rozporządzenia sądowe mają być doręczane.

Wypowiedzenia, nieodpowiadające niniejszym przepisom, lub wniesione do sądów niewłaściwych, odrzucone będą z urzędu z dodaniem przyczyn.

§. 5.

Ażeby wypowiedzenie sądowe miało skutek w najbliższym terminie, tedy nie tylko winno być wzniesioném przed upływem czasu, wyznaczonego w §. 2, lit. a, b, ale także i doręczoném.

Wypowiedzenia wzniesione dopiero po upływie tego terminu odrzucone będą z urzędu. Wypowiedzenia, wniesione przed rozpoczęciem kontraktowego lub prawnego terminu wypowiednego, nie mogą być odrzucone z tego jedynie powodu.

§. 6.

Jeżeli wypowiedzenie nie jest odrzuconém z urzędu, należy doręczyć duplikat podania wypowiednego lub odpis protokołu stronie przeciwniej z nakazem, ażeby wnioski swe przeciw wypowiedzeniu, jeżeli o takowe chce spór prowadzić, podała w ośmiu dniach tém pewniej piśmiennie lub ustnie, ile że po upływie

zubringen habe, widrigens nach Ablauf dieser Frist keiner Einwendung mehr Statt gegeben und die Aufkündigung in Wirksamkeit treten würde.

Eine Wiedereinsetzung in den vorigen Stand gegen die Versäumung dieser Frist ist nicht zulässig.

§. 7.

Der Partei, welche aufkündigen will, liegt ob, sich zu solcher Zeit an das Gericht zu wenden, daß die Zustellung der Aufkündigung füglich noch rechtzeitig geschehen kann; derlei Zustellungen sind unverzüglich vorzunehmen.

Sollte demungeachtet die Zustellung einer Aufkündigung erst nach Ablauf der im §. 2, litt. a und b bestimmten Frist erfolgt sein, so wird die Aufkündigung dennoch wirksam, wenn Einwendungen dagegen binnen der dazu anberaumten Frist nicht angebracht wurden.

§. 8.

Die Aufkündigung ist Jenem, dem angekündigt wird, und falls er abwesend oder nicht anzutreffen ist, seinem bestellten Nachthaber, oder falls ein Solcher nicht bestellt wäre, Demjenigen, welcher in seinem Namen die Aufsicht über den Bestandgegenstand führt, zuzustellen.

Kann die Aufkündigung keiner dieser Personen zu eigenen Händen zugestellt werden, so hat der Gerichtsdiener die Aufkündigung sogleich in Gegenwart der allenfalls anwesenden Hausgenossen oder zweier Zeugen im Innern der Wohnung, oder wenn diese verschlossen wäre, von Außen am Eingange anzuschlagen, sich über die Gründe und Dauer der Abwesenheit zu erkundigen, und darüber dem Gerichte schriftlich zu berichten.

Das Anschlagen der Aufkündigung gilt für die Zustellung; jedoch muß für Abwesende sogleich ein Curator, welchem eine Abschrift der Aufkündigung mitzutheilen ist, bestellt und von der, durch Anschlagen erfolgten Zustellung in Kenntniß gesetzt werden.

Die zur Anbringung der Einwendungen gegen die Aufkündigung festgesetzte Frist wird in diesem Falle von dem Tage gerechnet, an welchem dem Curator seine Bestellung bekannt gemacht wurde.

§. 9.

Eine außergerichtliche Aufkündigung hat nur dann die Wirkung einer gerichtlichen, wenn darüber eine Notariats-Beurkundung, ein ämtliches, von der Partei, welcher angekündigt wird, gefertigtes Protokoll, oder doch eine von derselben ausgestellte schriftliche Bescheinigung in der, durch die Proceßordnung für Privaturkunden vorgeschriebenen beweiskräftigen Form beigebracht wird, worin die genaue Angabe der Namen und Vornamen beider Parteien, des Gegenstandes des Bestandvertrages, des Zeitpunctes, in welchem dieser endigen soll, und der Zeit der geschehenen Aufkündigung enthalten ist.

togo terminu żadne zarzuty przyjętemi nie będą a wypowiedzenie wejdzie w działalność.

Nie ma miejsca restytucya przeciw zaniedbaniu tego terminu.

§. 7.

Strona chcąca wypowiedzieć, winna udać się do sądu w takim czasie, ażeby doręczenie wypowiedzenia snadnie jeszcze zawczasu nastąpić mogło; doręczenia takie winny być bezzwłocznie uskutecznione.

Gdyby jednak mimo tego doręczenie wypowiedzenia nie nastąpiło aż dopiero po upływie terminu wyznaczonego w §. 2 lit. *a* i *b*, wypowiedzenie pozostanie przecież skuteczne, jeżeli przeciw niemu nie były czynione zarzuty, w terminie ku temu wyznaczonych.

§. 8.

Wypowiedzenie doręczoném być winno temu, komu się wypowiada, a na wypadek jego nieobecności, lub gdyby go nie zastano, jego ustanowionemu pełnomocnikowi, lub gdyby taki nie był ustanowiony, temu, kto w jego imieniu prowadzi nadzór nad przedmiotem dzierżawy.

Jeżeli wypowiedzenie żadnej z tych osób na własne ręce oddaném być nie może, natenczas woźny przybije natychmiast wypowiedzenie w obecności domowników, którychby zastał, albo dwóch świadków wewnątrz mieszkania, lub gdyby takowe było zamknięte, zewnątrz u wchodu, dowie się o powodach i trwaniu nieobecności i zda o tém sądowi piśmienną relacyję.

Przybicie wypowiedzenia zastępuje miejsce doręczenia; wszelako dla nieobecnych ustanowiony będzie bezzwłocznie kurator, któremu odpis wypowiedzenia zakomunikować należy, i który uwiadomionym będzie o uskutecznoném doręczeniu zapomocą przybicia.

Termin, ustanowiony do przedłożenia zarzutów przeciw wypowiedzeniu, liczonym będzie w takim wypadku od dnia, w którym kuratorowi jego ustanowienie oznajmiono.

§. 9.

Wypowiedzenie pozasądowe ma tylko wtenczas skutek wypowiedzenia sądowego, gdy do niego dołączony jest akt notaryjalny, protokół urzędowy, podpisany przez stronę, której się wypowiada, lub przynajmniej wydany przez nią certyfikat piśmienny w formie prawomocnej, przepisanej procedurą cywilną dla dokumentów prywatnych, który zawierać ma dokładne podanie nazwisk i imion stron obu, przedmiotu kontraktu dzierżawy, czasu, w którym tenże ustaje i chwili uskutecznionego wypowiedzenia.

§. 10.

Auch gegen eine solche außergerichtliche Aufkündigung hat Derjenige, gegen welchen sie gerichtet ist, binnen acht Tagen nach demjenigen, an welchem die Aufkündigung laut der vorliegenden Urkunde erfolgt ist, bei Vermeidung der im §. 8 bezeichneten Folgen dem Gerichte seine Gegenerklärung schriftlich zu überreichen oder mündlich zu Protokoll zu geben.

Die Vorschriften über den Vollzug außergerichtlicher Aufkündigungen sind im §. 20 enthalten.

§. 11.

Bei Verträgen, welche ohne vorhergegangene Aufkündigung nach Ablauf einer bestimmten Zeit erlöschen, kann sowohl der Bestandgeber, als auch der Bestandnehmer im Falle einer Besorgniß, daß der Bestandgegenstand nicht zur gehörigen Zeit zurückgestellt oder zurückgenommen werden würde, um eine gerichtliche Verfügung ansuchen, mittelst welcher der Gegner in vorhinein dazu angewiesen wird.

Ueber ein solches Gesuch, welches jedoch nur innerhalb der letzten sechs Monate vor Ablauf der Bestandszeit angenommen werden darf, ist mit Beobachtung der Vorschriften des §. 8 dem Gegner aufzutragen, nach Verschiedenheit der Fälle den Bestandgegenstand zur festgesetzten Zeit bei Vermeidung der Execution zurückzustellen oder zurückzunehmen, oder falls er sich hiezu nicht verbunden hielt, seine Einwendungen binnen acht Tagen bei Gericht zu überreichen oder mündlich anzubringen, widrigens nach Ablauf dieser Frist keiner Einwendung mehr stattgegeben, sondern der Auftrag zur Zurückstellung oder Zurücknahme des Bestandgegenstandes in Wirksamkeit treten würde.

Eine Wiedereinsetzung in den vorigen Stand gegen die Versäumung dieser Frist ist nicht zulässig.

§. 12.

Alle Streitigkeiten aus Bestandverträgen sind nach den Vorschriften über das summarische Verfahren, jedoch mit den, in dieser Verordnung enthaltenen besonderen Bestimmungen zu verhandeln, und zwar ohne Unterschied, ob der Streit den Bestand des Vertrages oder nur Rechte aus demselben zum Gegenstande hat, und ohne Rücksicht auf die Beschaffenheit des Anspruches und auf den Betrag der Forderung.

Die in Folge eines nach §. 6 oder 11 ergangenen Auftrages angebrachten Einwendungen sind als Klage zu betrachten.

§. 13.

Alle Eingaben sind von Außen mit der Bezeichnung: „in Bestandsachen“ zu versehen und von dem Gerichte mit möglichster Beschleunigung zu erledigen und zuzustellen.

Die Verhandlungen können auch während der Gerichtsferien, jedoch nicht an Sonn- und Feiertagen aufgenommen werden.

§. 10.

I przeciw takiemu pozasądowemu wypowiedzeniu wnieść winien do sądu swe przeciwne oświadczenie na piśmie lub podać ustnie do protokołu ten, przeciw komu wypowiedzenie jest wymierzone, przed upływem dni ośmiu po owym dniu, w którym wypowiedzenie nastąpiło, zgódnie z niniejszym dokumentem, jeżeli chce uniknąć następstw w §. 8 oznaczonych.

Przepisy dotyczące wykonania wypowiedzeń pozasądowych zawarte są w §. 20.

§. 11.

W kontraktach, które bez poprzedniego wypowiedzenia ustają po upływie pewnego czasu, może tak wypuszczający w najem lub dzierżawę, jako też najemnik lub dzierżawca w razie obawy, iżby przedmiot dzierżawy w należyтым czasie może nie być oddany lub odebrany, prosić o sądowe zarządzenie, mocą którego przeciwnik naprzód w tym celu będzie informowany.

Na podanie takie, które wszakże tylko w ciągu ostatnich sześciu miesięcy przed upływem czasu dzierżawy przyjętém być może, nakazać należy przeciwnikowi z zachowaniem przepisów §. 8, stósownie do różnych przypadków oddanie lub odebranie przedmiotu dzierżawy w czasie oznaczonym, jeżeli uniknąć chce egzekucyi, lub gdyby sądził, że do tego nie jest obowiązany, piśmienne lub ustne przedłożenie zarzutów sądowi przed upływem dni ośmiu, gdyż po upływie tego czasu nie mają zarzuty miejsca, ale wejdzie w działalność nakaz oddania lub odebrania przedmiotu dzierżawnego.

Przeciw zaniedbaniu tego terminu nie ma miejsca restytucyja

§. 12.

Wszelkie spory z kontraktów dzierżawy i najmu traktowane być winny wedle przepisów o postępowaniu sumaryczném, biorąc atoli wzgląd na szczególne postanowienia, zawarte w témże rozporządzeniu, a to bez różnicy, czy spór toczy się o istnienie kontraktu lub tylko o prawa z tegoż, tudzież bez względu na jakość pretensyi i na ilość należytości.

Zarzuty, uczynione w skutek nakazu wydanego wedle §. 6 lub 11, uważane będą za pozew.

§. 13.

Wszelkie podania opatrzone będą z wierzchu oznaczeniem: „w rzeczach dzierżawy lub najmu“ tudzież załatwiane i doręczane przez sądy z największym pośpiechem.

Rozprawy przyjęte być mogą także podczas feryj sądowych z wyjątkiem niedziel i świąt.

§. 14.

Wird ein Bestandgegenstand vertragswidrig oder auf eine Weise benützt, welche unverkennbar ihn der Verschlechterung oder Entwerthung aussetzt, oder welche ihn mit unwiederbringlichem Nachtheile bedroht, so kann während der Dauer der Verhandlung auf Ansuchen des gefährdeten Theiles entweder unbedingt oder nach Umständen gegen Sicherstellung die Sequestration des Bestandgegenstandes angeordnet, oder derselbe derjenigen Partei anvertraut werden, welche ihrem Gegner Sicherstellung leistet.

Wenn es nur um einzelne Vorkehrungen zur Erhaltung des Bestandgegenstandes oder bei Pachtungen zur Fortsetzung des ordentlichen Wirthschaftsbetriebes, oder wenn es nur um die Untersagung einzelner nachtheiliger Handlungen zu thun ist, so kann die Vornahme solcher Vorkehrungen angeordnet, oder die Unterlassung solcher Handlungen bei Geldstrafe oder Arrest, oder doch nach Umständen die Leistung einer Sicherstellung für deren Folgen, aufgetragen werden.

Solche provisorische Verfügungen dürfen in der Regel nur nach Vernehmung der anderen Partei erlassen werden; bei dringender bescheinigter Gefahr am Verzuge kann aber das Gericht die angesuchte Verfügung auch ohne Vernehmung des Gegentheiles anordnen.

Der Vollzug solcher provisorischer Verfügungen wird durch Recurse nicht gehemmt.

§. 15.

Bei Verhandlungen sowohl über Einwendungen gegen eine gerichtliche Aufkündigung, als auch über Klagen, mit welchen die Aufhebung oder Erlöschung eines Bestandvertrages aus anderen Gründen, als wegen Ablaufes der Bestandszeit, oder mit welchen gegen den Bestandgeber die Uebergabe einer in Bestand genommenen Sache begehrt wird, haben die Vorschriften der §§. 13 und 14 und außerdem folgende Abweichungen von den Anordnungen des summarischen Verfahrens zu gelten:

- a) Wird die Aufhebung eines Bestandvertrages wegen Unterlassung der rechtzeitigen Entrichtung des Bestandszinses verlangt (1118 a. b. G. B.), so findet die Einwendung der Compensation nur in soferne Statt, als es zur Darthnung der eingewendeten Gegenforderung nicht erst der Ausführung eines Beweises durch Zeugen oder Sachverständige bedarf;
- b) auf Zeugen, deren Vernehmung nicht binnen acht Tagen erfolgen kann, ist über Einwendung des Gegners kein Bedacht zu nehmen;
- c) der Beweis durch einen Eid muß binnen drei Tagen nach eingetretener Rechtskraft des Urtheiles, und wenn dieses in letzter Instanz erlossen ist, nach dessen Zustellung angetreten werden;
- d) die Appellations- und Revisionsanmeldung, mit welcher die Beschwerden in möglichster Kürze zu verbinden sind, und die Recurse gegen Bescheide erster oder zweiter Instanz, sind binnen drei Tagen nach der Zustellung des Urtheiles oder Be-

§. 14.

Jeżeli przedmiot dzierżawy lub najmu używany bywa niezgodnie z kontraktem lub w sposób, który go widocznie wystawia na zepsucie lub stracenie wartości, lub, który mu zagraża szkodą niepowetowaną, tedy zarządzoną być może sekwestracja przedmiotu dzierżawy lub najmu podczas trwania rozprawy na żądanie strony zagrożonej, a to albo bezwarunkowo albo wedle okoliczności za ubezpieczeniem, albo przedmiot powierzony być może téj stronie, która przeciwnikowi daje ubezpieczenie.

Jeżeli idzie tylko o pojedyncze zarządzenia celem : utrzymania przedmiotu najmu, lub w dzierżawach o dalszy ciąg porządnego gospodarstwa, albo tylko o zakazanie pojedynczych szkodliwych czynności, tedy przedsięwzięcie podobnych środków może być zarządzoném, albo nakazaném opuszczenie podobnych czynności pod karą pieniężną lub aresztu, lub wedle okoliczności danie zabezpieczenia za następstwa z nich wynikłe.

Takie tymczasowe środki zarządzane być mogą w zasadzie tylko po wysłuchaniu strony drugiej; w nagłym udowodnioném niebezpieczeństwie zwłoki może jednak sąd zarządzić żądane środki nawet bez wysłuchania strony przeciwniej.

Rekursa nie powstrzymują wykonania takich tymczasowych zarządzeń.

§. 15.

W rozprawach tak nad wnioskami przeciw sądowi wypowiedzeniu, jako téż nad pozwami, w których żąda się zniesienia lub ustania kontraktu dzierżawy lub najmu z innych powodów, niżeli z przyczyny upływu czasu dzierżawy, albo téż, przeciw wynajmującemu oddania rzeczy w najem lub dzierżawę wziętej, mają moc przepisy §§. 13 i 15, a nadto następujące wyjątki z zarządzeń postępowania sumarycznego:

- a) Jeżeli żądaniem jest rozwiązanie kontraktu dzierżawy lub najmu z powodu opóźniania się z zapłatą czynszu (§. 1118 u. k. u. c.), tedy zarzut kompensacyi o tyle tylko ma miejsce, o ile do udowodnienia zarzuconej należitości wzajemnej nie potrzeba przeprowadzenia dowodu zapomocą świadków lub biegłych;
- b) świadkowie, których wysłuchanie w przeciągu ośmiu dni nastąpić nie może, nie będą uwzględnieni na wniosek przeciwnika;
- c) do dowodu przez przysięgę przystąpić należy w ciągu trzech dni po zaszłej prawomocności wyroku, a gdy tenże w ostatniej zapadł instancyi, po tegoż doręczeniu;
- d) zameldowanie apelacyi i rewizyi, z którym połączone być winny zażalenia w jak największej krótkości, tudzież rekursa przeciw rezolucyjom piérwszej lub drugiej instancyi, wniesione być winny piśmiennie lub ustnie w trzech

scheides bei dem Gerichte erster Instanz schriftlich zu überreichen oder mündlich anzubringen;

- e) Recurse gegen, nach §§. 6 und 11 ergangene Aufträge sind unzulässig;
- f) das Gesuch um Rechtfertigung des Ausbleibens von einer Tagessagung ist binnen drei Tagen von dem Tage an, an welchem das Hinderniß, bei der Tagessagung zu erscheinen, aufgehört hat, und das Wiedereinsetzungs-Gesuch gegen eine verstrichene Fallfrist binnen drei Tagen nach Ablauf der Fallfrist anzubringen.

§. 16.

Einwendungen oder Beweismittel, welche in einer Verhandlung in Folge der Bestimmungen des §. 15, litt. a und b, nicht ausgeführt werden konnten, können von Demjenigen, welchem sie sonst entgehen würden, mittelst abgesonderten summarischen Verfahrens angebracht und ausgeführt werden.

§. 17.

Ist die Aufkündigung eines Bestandvertrages (§. 8) oder der Auftrag zur Zurücknahme oder Zurückstehung des Bestandgegenstandes (§. 11) nicht bestritten, oder aber durch rechtskräftiges Urtheil für wirksam erklärt, so hat der Miether unbeweglicher Sachen dort, wo nicht durch besondere Vorschriften mit Rücksicht auf die Gewohnheit des Ortes etwas Anderes festgesetzt ist, spätestens am dritten Tage vor Ablauf der Miethzeit die Räumung zu beginnen, und Denjenigen, welcher den gemietheten Gegenstand nach ihm übernimmt, einen zur Verwahrung eines Theiles seiner Fahrnisse, hinreichenden schicklichen Platz einzuräumen, am letzten Tage der Miethzeit aber den Miethgegenstand vollständig zu räumen und zu übergeben.

Ebenso hat der Pächter die Räumung von Pachtglütern, bei welchen sich Gebäude befinden, spätestens am achten Tage vor Ablauf der Pachtzeit zu beginnen, und dem Uebernehmer so viele und so geartete Räumlichkeiten zu überlassen, als zur Unterbringung eines Theiles seiner Fahrnisse und der Bedürfnisse zur Fortsetzung des Wirthschaftsbetriebes nöthig sind; am letzten Tage der Pachtzeit aber, den Pachtgegenstand vollständig zu räumen und zu übergeben.

Anderer Pachtgegenstände sind bei Ablauf der Pachtzeit sogleich zu übergeben.

§. 18. 1

Wird ein Bestandvertrag ohne vorausgegangene Aufkündigung in Folge einer Klage für aufgehoben oder erloschen erklärt, so sind im Urtheile die im §. 17 bestimmten Fristen zur Räumung und Uebergabe des Bestandgegenstandes festzusetzen.

§. 19.

Hat der Bestandnehmer, um seiner Verpflichtung zur theilweisen oder gänzlichen Räumung und Uebergabe des Bestandgegenstandes nachzukommen, bis zum Mittage des letzten Tages, an welchem sie ihm oblag, nicht die dazu erforderlichen Maßregeln ge-

dniach po doręczeniu wyroku lub rezolucyi w sądzie piérwszój instancyi,

- e) Rekursa przeciw nakazom, wydanym wedle §§. 6 i 11 nie mają miejsca;
- f) podanie o usprawiedliwienie niestawienia się na termin, wniesionóm być winno w trzech dniach od dnia, w którym ustała przeszkoda niebytności na terminie, a próśba o restytucyjã ubiegłego terminu zapadającego w trzech dniach po upływie terminu zapadłego.

§. 16.

Zarzuty lub dowody, które w jednéj rozprawie w skutek postanowień §. 15, lit. a i b, nie mogły być przeprowadzone, mogą przez tego, komuby inaczéj nie służyły, być wniesione i przeprowadzone zapomocã oddzielnego postępowania summarycznego.

§. 17.

Jeżeli wypowiedzenie kontraktu dzierżawy lub najmu (§. 8), lub nakaz odebrania, albo oddania przedmiotu najętego lub wydzierżawionego (§. 11) nie ulega zarzutowi, albo téż oznajmiony jest za skuteczny wyrokiem prawomocnym, tedy najemnik rzeczy nieruchomych tam, gdzie szczególne przepisy nie ustanawiają nic innego ze względu na zwyczaj miejscowy, rozpocznie opuszczenie najdalej trzeciego dnia przed upływem czasu najmu i zostawi temu, kto po nim obejmie przedmiot najęty, miejsce przyzwoite i dostateczne na schowanie części jego ruchomości, zaś ostatniego dnia czasu najmu opuści i odda w zupełności przedmiot najęty.

Podobnie rozpocznie dzierżawca opuszczenie dóbr dzierżawionych, w których znajdują się budynki, najdalej ósmego dnia po upływie czasu dzierżawy i odda odbiorcy tyle tego rodzaju budynków, iżby w nich część swoich ruchomości mógł pomieścić i ile takowych potrzeba do dalszego obrotu gospodarstwa; ostatniego zaś dnia czasu dzierżawy opuści i odda przedmiot dzierżawy w zupełności.

Inne przedmioty dzierżawne oddane być winny bezzwłocznie z upływem czasu dzierżawy.

§. 18.

Jeżeli kontrakt dzierżawy lub najmu uznany jest w skutek pozwu za rozwiązany lub zgasły bez poprzedniego wypowiedzenia, natenczas ustanowione będą w wyroku termina, oznaczone w §. 17 do opuszczenia lub oddania przedmiotu dzierżawy lub najmu.

§. 19.

Jeżeli dzierżawca lub najemnik, celem dopełnienia obowiązku częściowego lub zupełnego opuszczenia i oddania przedmiotu dzierżawy lub najmu, nie przedsięwziął potrzebnych ku temu środków aż do południa ostatniego dnia, w którym

troffen, so ist sie auf Ansuchen Desjenigen, dem daran gelegen ist, noch am nämlichen Tage vom Gerichte, allenfalls mit Hilfe der Wache, zu bewirken.

Ist die Mieth- oder Pachtzeit vor der rechtskräftigen richterlichen Entscheidung über den erhobenen Widerspruch verstrichen, so kann die Execution der Entscheidung noch am zweiten Tage nach eingetretener Rechtskraft derselben, oder am zweiten Tage nach der Zustellung der in letzter Instanz gefällten Entscheidung angefordert werden.

§. 20.

Wird die Execution auf Grund einer außergerichtlich erfolgten Aufkündigung (§. 9) angefordert, gegen welche keine Gegenerklärung angebracht worden ist, und über welche eine Notariats-Beurkundung, ein amtliches Protokoll oder doch eine legalisirte Bescheinigung der Gegenpartei beigebracht wird, so ist dem Gesuche nach den im §. 19 enthaltenen Vorschriften sogleich Statt zu geben.

Liegt aber zum Beweise der erfolgten Aufkündigung nur eine Privaturkunde vor, so ist über das damit belegte Executionsgesuch auf möglichst kurze Frist, nach Umständen noch auf den nämlichen Tag, eine Tagsatzung anzuordnen, bei derselben jedoch nur über die Frage zu verhandeln, ob die Bescheinigung echt sei.

Wird dieses von dem Gegentheile nicht ausdrücklich in Abrede gestellt oder erscheint er bei der Tagsatzung nicht, so ist die Execution sogleich zu bewilligen und vorzunehmen. Wird dagegen die Echtheit der Urkunde widersprochen, so ist darüber zu verhandeln und durch Urtheil zu erkennen.

§. 21.

Aufkündigungen, welche der Bestandnehmer nicht bestritten hat, und alle wider ihn erwirkten provisorischen Verfügungen oder Bescheide und Urtheile sind auch gegen dessen Aftterbestandnehmer wirksam und vollstreckbar, selbst wenn eine Aufkündigung gegen Letzteren nicht angebracht worden, oder derselbe den Verhandlungen nicht beigezogen gewesen wäre.

Wenn aber zwischen dem Bestandgeber und dem Aftterbestandnehmer ein besonderes Uebereinkommen besteht, so müssen die gerichtlichen Verfügungen, Bescheide oder Urtheile auch gegen den Aftterbestandnehmer erwirkt werden.

§. 22.

Bestandverträge, welche durch den Ablauf der Zeit erlöschen, ohne daß es einer Aufkündigung derselben bedarf (§. 1114 a. b. C. B.), sind dadurch, daß der Bestandnehmer fortfährt, den Bestandgegenstand zu gebrauchen oder zu benutzen, und der Bestandgeber es dabei bewenden läßt, nur dann als stillschweigend erneuert anzusehen, wenn binnen 14 Tagen nach Ablauf der Bestandszeit, oder bei Verträgen, welche ur-

do tego był obowiązany, natenczas takowe uskutecznióń będzie na żądanie tego, komu na tém zależy, jeszcze tego samego dnia przez sąd, wedle okoliczności za pomocą straży.

Jeżeli czas najmu lub dzierżawy upłynął przed prawomocnym sądownym rozstrzygnięciem podniesionego zarzutu, tedy prosić można o egzekucyję rozstrzygnięcia jeszcze drugiego dnia po zaszłej tegoż prawomoconści, albo drugiego dnia po doręczeniu rozstrzygnięcia, wydanego w ostatniej instancyi.

§. 20.

Jeżeli w podaniu żadaną jest egzekucyja na mocy uskutecznionego wypowiedzenia pozasądowego (§. 9), przeciw któremu nie ma oświadczenia przeciwnego, a względem którego załączony jest dowód notaryjacki, protokół urzędowy albo legalizowany certyfikat strony przeciwniej, natenczas podanie ma wziąć bezwzględny skutek wedle przepisów, zawartych w §. 19.

Jeżeli jednak dla udowodnienia uskutecznionego wypowiedzenia załączono tylko dokument prywatny, tedy na podanie o egzekucyję, obłożone tym dokumentem, wyznaczyć należy termin jak najkrótszy, wedle okoliczności jeszcze na ten sam dzień, na którym wszakże tylko nad tém pytaniem rozprawa toczyć się będzie, czy ten certyfikat jest prawdziwy.

Jeżeli strona przeciwna wyraźnie temu nie zaprzecza lub na terminie nie stanie, tedy egzekucyja bezwzględnie ma być dozwoloną i przedsięwziętą. Gdyby jednak prawdziwość dokumentu była zaprzeczoną, więc nad tém wytoczoną będzie rozprawa i wyrokiem orzeczoną.

§. 21.

Wypowiedzenia, które ze strony dzierżawcy lub najemnika nie podległy zarzutowi, tudzież wszelkie przeciw niemu uzyskane zarządzenia tymczasowe, albo rezolucyje i wyroki, mają skutek i wykonanie także przeciw jego poddzierżawcy lub podnajemnikowi, choćby nawet wypowiedzenie przeciw temu ostatniemu nie było wniesione, lub takowy do rozprawy nie był przyciągnięty.

Gdyby jednak między wypuszczającym w dzierżawę lub najem a poddzierżawcą lub podnajemnikiem zachodziła szczególna umowa, tedy rozrządzenia sądowne, rezolucyje lub wyroki uzyskane być winny także przeciw poddzierżawcy lub podnajemnikowi.

§. 22.

Kontrakty dzierżawy lub najmu, ustają z upływem czasu bez poprzedniego tychże wypowiedzenia (§. 1114 p. k. u. c), jeżeli dzierżawca lub najemnik przedmiotu dzierżawy lub najmu dalej używa lub z niego użytkuje, a wypuszczający w najem lub dzierżawę na tém poprzestaje, wtenczas tylko uważane będą za domniemalnie odnowione, jeżeli w 14 dniach po upływie czasu dzierżawy lub naj-

sprünglich auf kürzere Zeit als auf einen Monat geschlossen wurden, binnen einer der Hälfte der ursprünglich bedungenen Zeit gleichkommenden Frist nach Ablauf des Vertrages weder von dem Bestandgeber eine Klage auf Zurückstellung, noch von dem Bestandnehmer auf Zurücknahme des Bestandgegenstandes erhoben wird.

§. 23.

Die Bestimmungen dieses Gesetzes finden auf die in dem §. 1103 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches bezeichneten Verträge, bei welchen das Gut gegen einen verhältnißmäßigen Theil der Früchte zur Bewirthschaftung überlassen wird, ohne daß der Uebernehmer ein emphyteutisches oder Bodenzinsrecht erhält, ihre Anwendung. Solche Verträge werden in dieser Hinsicht als Pachtverträge angesehen.

§. 24.

Bereits anhängige Prozesse sind nach den bisherigen gesetzlichen Anordnungen zu Ende zu führen.

§. 25.

Die jeden Ortes für die Aufkündigung der Miethen und für die Räumung von unbeweglichen Sachen bisher festgesetzten Tage und Fristen haben auch weiterhin in Wirksamkeit zu bleiben.

In soweit es hie und da an einer entsprechenden dießfälligen Regulirung noch derzeit mangeln sollte, haben die politischen Landesstellen im Einvernehmen mit dem Oberlandesgerichte das Angemessene festzusetzen und kundzumachen.

Im Uebrigen treten die bestehenden Mieth- und Auszieh-Ordnungen sammt den darüber ergangenen nachträglichen Verordnungen außer Kraft.

§. 26.

Meine Minister des Innern und der Justiz sind mit dem Vollzuge dieser Verordnung beauftragt.

Prag, den 16. November 1858.

Franz Joseph m. p.

Graf **Buol-Schauenstein** m. p.   Freiherr von **Bach** m. p.

Graf **Nádasdy** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ranfounet m. p.

mu, albo, gdy kontrakty pierwotnie na krótszy czas, niżeli na miesiąc zawarte były, w terminie odpowiednim połowie pierwotnie zawarowanego czasu po upływie kontraktu ani przez wypuszczającego w dzierżawę lub najem nie jest podniesiony pozew o zwrócenie, ani przez dzierżawcę lub najemnika o odebranie przedmiotu dzierżawy lub najmu.

§. 23.

Postanowienia niniejszej ustawy mają zastosowanie do kontraktów, oznaczonych w §. 1103 powszechnej księgi ustaw cywilnych, gdzie dobra celem gospodarstwa wypuszczane bywają za stósunkową część płodów, chociaż odbiorca nie otrzymuje prawa emfiteutycznego ani prawa czynszu ziemnego. Kontrakty takie uważane będą w tym względzie jako kontrakty dzierżawy.

§. 24.

Procesa już wytoczone, przeprowadzone być winny do końca wedle dotychczasowych rozporządzeń prawnych.

§. 25.

Dni i termina, ustanowione dotąd w każdym miejscu dla wypowiedzenia najmów i oddania rzeczy nieruchomości pozostaną w mocy i nadal.

Gdyby tu i owdzie nie było jeszcze dotąd odnoszącego się ku temu odpowiedniego uregulowania, tedy polityczne władze krajowe, porozumiawszy się z wyższym sądem krajowym, ustanowią i obwieszczą co za stósowne uznają.

Zresztą tracą moc dotychczasowe regulaminy najmu i wyprowadzenia się, wraz z rozporządzeniami późniejszymi.

§. 26.

Moi Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości mają sobie polecone wykonanie niniejszego rozporządzenia.

Praga dnia 15. Listopada 1858.

Franciszek Józef m. p.

Hrabia **Buol - Schauenstein** m. p.

Baron **Bach** m. p.

Hrabia **Nádasdy** m. p.

Z rozkazu Najwyższego:

Ransonnet m. p.

Erlaß des Finanzministeriums vom 20. November 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, LIII. Stück, Nr. 214, ausgegeben am 26. November 1858)

giltig für alle Kronländer.

mit dem Verbot der Uebertragung oder Versendung gewisser Tabakfabrikate aus einem Kronlande in andere Kronländer.

Durch die mit 1. November 1858 in Wirksamkeit getretenen neuen Tabak-Verfleißtarife (Reichs-Gesetz-Blatt XLVI. Stück, Nr. 187*), erleiden die bestehenden Verbote über die Versendung und Uebertragung gewisser Tabakfabrikate aus einem Kronlande oder Verwaltungsgebiete in andere Kronländer eine Aenderung

Dieses Verbot erstreckt sich nur noch auf die, im nachfolgenden Verzeichnisse genannten Tabakfabrikate.

Die Uebertretung desselben wird in jenen Ländern, in welchen das Strafgesetz über Gefällsübertretungen vom Jahre 1835 in Wirksamkeit steht, nach den Bestimmungen dieses Gesetzes (§§. 319—322), in den übrigen Ländern aber nach der provisorischen Tabak-Monopolsordnung vom Jahre 1850 (§. 80) (Reichs-Gesetz-Blatt CLVIII. Stück, Nr. 462) bestraft.

Freiherr von **Bruck** m. p.

*) Landes-Regierungs-Blatt für das Krainer Verwaltungsgebiet, Jahrgang 1858, Erste Abtheilung, XLIV. Stück, Nr. 187, Seite 497.

214.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 20. Listopada 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część LIII, Nr. 214, wydana dnia 26. Listopada 1858),

obowiązujące we wszystkich Krajach koronnych,

z zakazem przenoszenia lub przesyłania pewnych fabrykatów tytoniowych z jednego Kraju koronnego do innych Krajów koronnych.

Nowe taryfy sprzedaży tytoniu (Dziennik Praw Państwa, Część XLVI, Nr. 187*), które weszły w działalność z dniem 1. Listopada 1858, zmieniają pomiekkąd istniejące zakazy co do przesyłania i przenoszenia pewnych fabrykatów tytoniowych z jednego Kraju koronnego lub okręgu administracyjnego do innych Krajów koronnych.

Zakaz ten rozciąga się już tylko na pomienione w następującym spisie fabrykaty tytoniowe.

Przestąpienie takowego karaném będzie w Krajach, w których obowiązuje ustawa karna o przestępstwach skarbowych z roku 1835, wedle postanowień téjże ustawy (§§. 319—322), w innych zaś Krajach wedle tymczasowej ustawy monopola tytoniowego z roku 1850 (§. 80) (Dziennik Praw Państwa, Część CLVIII, Nr. 462).

Baron **Bruck** m. p.

*) Dziennik Rządu Krajowego dla Okręgu Administracyjnego Krakowskiego, Rok 1858, Oddział pierwszy, Zoszyt XLIV, Nr. 187, Stronica 497.

Verzeichniß

jener Tabakfabrikate, welche aus einem Kronlande in andere Kronländer, in deren Verschleißtarif ähnliche oder gleiche Fabrikate mit höheren Preisen angesetzt sind, nicht versendet oder übertragen werden dürfen.

Tarif-Post	Name und Verpackung der Tabak-Sorten	Kronland, Verwaltungsgebiet, auf welches der Verschleiß beschränkt ist
A. 13 . . 15 . .	Ordinärer Schnupftabak, ledig	Tirol und Vorarlberg Illirisches Küstenland
A. 21	Scaglia paesana, II. Sorte, in ½ Pfund Karten	Tirol und Vorarlberg
B. c. 17	Ordinär geschnittener Rauchtabak, ledig	Tirol und Vorarlberg Illirisches Küstenland
C. 3	Nordtiroler Kautabak, ledig	Tirol und Vorarlberg
C. 4	Vorarlberger Kautabak, ledig	detto
C. 5	Kübeltabak, ledig	detto
B. c. 18	Ordinär geschnittener Rauchtabak für die Militärgränze, ledig	Militärgränze
B. c. 19	Ordinär Geschnittener für die Militärgränze — in limitirter Menge, ledig	detto

S p i s

fabrykatów tytoniowych, które nie mogą być przesyłane ani przenoszone z jednego Kraju koronnego do innych Krajów koronnych, w których taryfie sprzedaży podobne lub równe fabrykaty położone są w wyższych cenach.

Pozycya taryfy	Nazwa i opakowanie gatunków tytoniu	Kraj Koronny, Okręg administracyjny, na który sprzedaż jest ograniczoną
A 13 . . 15 . .	Ordynaryjna takaka, niepakowna	Tyrol i Vorarlberg Pobrzeże Illyrskie
A. 21	Scaglia paesana, II. gatunek, w ½ funtowych paczkach	Tyrol i Vorarlberg
B. c. 17	Ordynaryjny tytuń krajany, niepakowny	Tyrol i Vorarlberg Pobrzeże Illyrskie
C. 3	Północno-Tyroliński tytuń do żucia, niepakowny	Tyrol i Vorarlberg
C. 4	Vorarlberski tytuń do żucia niepakowny	detto
C. 5	Tytuń kubekowy, niepakowny	detto
B. c. 18	Ordynaryjny tytuń krajany dla Pogranicza Wojskowego, niepakowny	Pogranicze Wojskowe
B. c. 19	Ordynaryjny krajany dla Pogranicza Wojskowego — w ilości <i>limitowanej</i> , niepakowny	detto

